

2017-11-16
U2017/04577/F

Utbildningsdepartementet

Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Uppdrag att kartlägga forskning om segregationsmekanismer

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Vetenskapsrådet att göra en kartläggning av forskning om mekanismer som orsakar, bidrar till och befäster segregation. Kartläggningen ska inkludera nationella såväl som internationella forskningsresultat samt en redovisning av pågående forskning i Sverige.

Närmare om uppdraget

Syftet med uppdraget är att ge en överblick över och fördjupning i bakomliggande orsaker, mekanismer och processer som bidrar till segregation. Med segregation avses i uppdraget:

- *socioekonomisk segregation*, som innebär att resursskillnader avgör var människor bor,
- *etnisk segregation*, som handlar om att personer som delar vissa etniska, religiösa eller kroppsliga kännetecken skiljs från personer som har andra sådana attribut, samt
- *demografisk segregation*, som avser skillnader i var människor bor kopplat till ålder, kön och hushållstyp.

Vid kartläggningen ska särskilt fokus läggas på socioekonomisk segregation.

Kartläggningen ska särskilt belysa de fokusområden som ingår i regeringens långsiktiga reformprogram för minskad segregation med ett integrerat jämställdhetsperspektiv (se Bakgrund).

Vetenskapsrådet får för uppdragets genomförande använda högst 300 000 kronor under 2017. Regeringen avser att avsätta ytterligare 500 000 kronor under 2018 under förutsättning att riksdagen beviljar medel för

ändamålet. Utbetalningarna görs av Kammarkollegiet och ska belasta utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering, anslag 4:1 Åtgärder mot segregation, anslagspost 1 Åtgärder mot segregation. Medlen utbetalas senast den 1 december 2017 respektive den 1 februari 2018 efter rekvisition till Kammarkollegiet. Medel som inte har utnyttjats för 2017 återbetalas till Kammarkollegiet senast den 1 mars 2018 och medel som inte har utnyttjats för 2018 återbetalas till Kammarkollegiet senast den 1 september 2018. Vid samma tidpunkter ska ekonomiska redovisningar över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Vid uppdragets genomförande ska synpunkter inhämtas från Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte). Vetenskapsrådet ska inledningsvis hålla samråd med Kommittén om inrättande av en delegation mot segregation (Ku 2017:01) och därefter med Delegationen mot segregation (dir. 2017:33 och 2017:53) sedan denna inlett sin verksamhet den 1 januari 2018.

Uppdraget ska redovisas i en rapport senast den 1 juni 2018 till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Kulturdepartementet).

Bakgrund

Det finns tecken på en utveckling mot ökad segregation i vissa kommuner och växande klyftor i Sverige. På flera håll i landet finns kommundelar och bostadsområden som i hög grad präglas av sämre levnadsvillkor och social problematik. Skillnaderna mellan olika bostadsområden i en och samma kommun och med landet i övrigt kan vara mycket stora vad gäller t.ex. arbetslöshet, skolresultat, inkomster, hälsa, kulturellt deltagande, valdeltagande och otrygghet.

Som ett led i ett omfattande arbete med att minska och motverka segregation har regeringen antagit ett långsiktigt reformprogram för minskad segregation 2017–2025. Programmet fokuserar på insatser för att förbättra situationen i socioekonomiskt utsatta områden och motverka strukturella orsaker till segregation på följande områden:

- bekämpa brottsligheten,
- minska långtidsarbetslösheten,
- lyfta skolorna och elevernas resultat,

- stärka samhällsservicen och minska bostadssegregationen, samt
- stärka demokratin och stödja det civila samhället.

Jämställdhet ska genomgående beaktas i arbetet och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas.

Kommittén om inrättande av en delegation mot segregation ska förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med namnet Delegationen mot segregation. Myndigheten ska ha i uppgift att bidra till att lyfta socialt utsatta områden och motverka strukturella orsaker till segregation. Kommittén ska slutredovisa sitt arbete den 29 december 2017 och Delegationen mot segregation ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2018.

Regeringen avser att ge Delegationen mot segregation i uppgift att bl.a. genom ett sektorsövergripande arbete bidra till att öka de långsiktiga effekterna av insatser för att minska och motverka social och ekonomisk segregation på nationell, regional och lokal nivå.

Skälen för regeringens beslut

Regeringens långsiktiga reformprogram för att minska segregation syftar till att lyfta socialt utsatta områden och motverka strukturella orsaker till segregation. I arbetet med reformprogrammet har det identifierats att mer kunskap behövs om bakomliggande orsaker och processer som leder till segregation. Det behövs även kunskap om i vilken utsträckning forskning påvisat vilka åtgärder som är mest effektiva för att motverka och minska segregationen samt vilka kunskapsluckor som finns. Delegationen mot segregation, som inrättas den 1 januari 2018, kommer bl.a. att följa forskning och annan kunskapsutveckling i frågor som rör segregation. Myndigheten ska även bidra till kunskapsutveckling genom analyser av bakomliggande orsaker till segregation och av insatser och metoder som kan bidra till att minska och motverka segregation. Det finns ett behov av att få till stånd ett sådant arbete redan under 2017. Resultatet från uppdraget kommer att utgöra underlag i regeringens fortsatta arbete för att minska och motverka segregation.

På regeringens vägnar

Helene Hellmark Knutsson

Karin Schmekel

Kopia till

Statsrådsberedningen/Sam

Justitiedepartementet/PO/Krim

Socialdepartementet/Sam/FS/FST/Jäm

Finansdepartementet/BA/K

Utbildningsdepartementet/S/GV/UF

Miljö- och energidepartementet/MM

Näringsdepartementet/IFK/PBB/RTS

Kulturdepartementet/D/Disk/KO

Arbetsmarknadsdepartementet/A/I

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd

Kammarkollegiet

Kommittén om inrättande av en delegation mot segregation (Ku 2017:01)